

България сѣ запусѣле. Въ продължението на Х вѣкъ ние видиме цѣлъ рѣдъ печенѣжски нашествия; а въ XI вѣкъ цѣли орди печенѣги сѣ заселиле по полянските части на България съ позволенieto на Византия. Слѣдъ печенѣгите сѣ послѣдовале нашествията и колонизацията на половците; слѣдъ половците сѣ дошле татарете; най-послѣ, и османските турци така сѣщо сѣ вѣселе своята часть. Замѣтелно е, до колко е била силна и живуща корѣнната славянска народность на бѣлгарете: тя е усвоила сичките чужди елементи, защото сичките тие откъслеци отъ тюркските народности сѣ станале бѣлгаре и по езикътъ, и по правите и обичаите, но тие сѣ оставиле множество слѣди въ вънѣшниятъ типъ и въ характерътъ на новите бѣлгаре (4). Освѣнъ това, неблагоприятното влияние на чуждите смѣси са е отразило по-послѣ въ недостаточното срѣмление камъ националното единство и камъ самобитността. И така, ние видиме бѣлгарете въ постоянно и въ твѣрде тѣсно сѣприкосновение съ тюрко-финските народи отъ самото начало на тѣхната история и до послѣдните вѣкове. Сѣществува ли такава вѣроятность, щото тие при такива условия да бѣдатъ въ сѣстояние да са преобѣрнатъ въ славяне и да противостоятъ на сичките чужди смѣси, ако да не би биле корѣнна славянска народность? Рабира са, че не. Историческите закони сѣ непреложни.

„Бѣлгарете — говори Шафарикъ — сѣ приносили човѣци и звѣрове въ жертва на боговете“. А кой народъ, който са е намиралъ въ степенъ на варварството, не е правилъ това? Из-